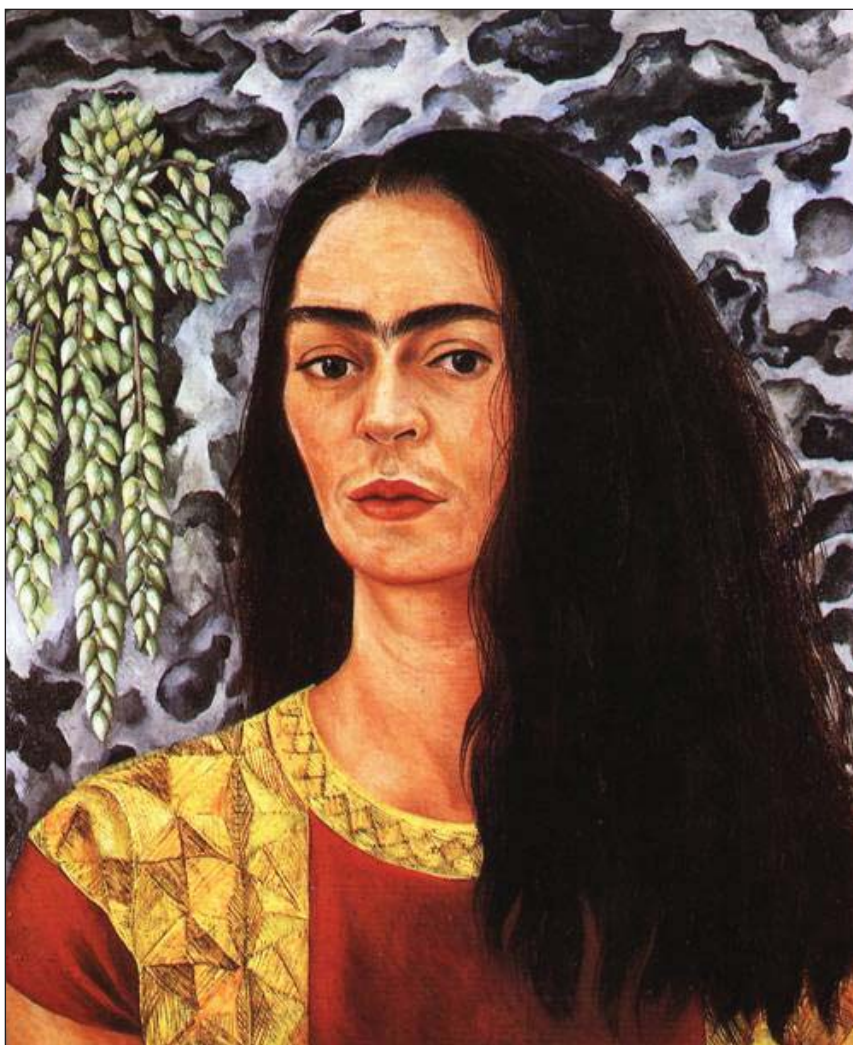

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Poligráf

XX. évfolyam 4. szám - 2010. december 20.

Emlékeztető az Iskolatanács 2010. december 7-i üléséről

Jelen voltak:

Osztályok	diákok	szülők
JOKER	–	
L-ME	–	Horváth Anna
NOVA	Ruzsa Rania	Ruzsa Ágota
Déjà vu	Takács Márton	Kocsis Anikó
HaRibó	Dáva Liza	–
MannA	–	Dede Katalin
Fibonacci	–	Philipp Tibor
Hoppá	–	–
ZOÉ	–	–
CLASS	–	Macudzinski Gabriella
NEON	–	Halmos Júlia
Poligon	–	–
ADSL	Pivarnyik Balázs	–
Színe-JáVa	–	–
TiBor	Molnár Péter M.	Bartokné S. Tóth Krisztina
GamMa	–	Zsibrita Ildikó
Non-stop	–	–
Pokoli 13	–	
Polinézia	–	
PoliFoM	–	
Tanerők	Diósi Alojzia, Hartmann Ibolya, Jakab Judit, Szász Kata	
Vendégek	Iglódi Sára és Máthé Zsófia (MannA), valamint Kocsis Márta (IB-titkár) és Varga Anna (a Soroló egyik kidolgozója)	

Napirend:

1. Az IB titkárának beszámolója
2. A Soroló legitimálása
3. A Nyílt nap és a nyílt órák tapasztalatai és további ötletek az iskola „reklámozásával” kapcsolatban
4. A honlap kérdése
5. A spanyol nyelv oktatásának bevezetése második idegen nyelvként
6. A KRESZ-vizsga kötelező megszerzése a középiskolában
7. Az őszy folyamán felmerült a folyosói beszélgetésekben, a honlapi kommentek között, a KPTV-híradóban, hogy a régi diákok nem tudnak szabadon ki-be járkalni az iskola épületébe, de előterjesztés nem született ez ügyben, így az IT nem tűzte napirendre a kérdést.

1. Kocsis Márta, az Iskolabíróóság új titkára ismertette Szemeskó János volt IB-titkár összefoglalóját: „2009/10-ben összesen 32 beadvány került az IB elé. Általában egy ügyiratszám alatt egy tanuló ügye szerepelt, de előfordultak csoportos feljelentések is (egy szám alatt több érintett tanuló is volt). A 32 beadványból két ügyben az IB úgy ítélte meg, hogy nem ő a megfelelő fórum. Ezt az érintett feljelentők elfogadták és más utat kerestek. Három ügyben visszahívott meghallgatás volt. Egy ügynek a tárgyalása a következő tanévre halasztódott, mert az év végi feljelentés során az osztályfőnök nem értesítette a családot, így nem kerülhetett sor a tárgyalásra. Egy ügyben pedig a feljelentő visszavonta a feljelentést, mert más módon tudta rendezni a problémát.

A tárgyaló ügyek:

1 dohányzás; 22 magatartási probléma; 13 alkoholizálás; 9 késés és igazolatlan órák.

Egyetlen ügy sem végződött kizárással, viszont az ügyek súlyossága miatt inkább a magasabb fokozatok érvényesültek.

Személyes megjegyzések: A kitűnő társak miatt az ügyek elosztása, a tárgyalások szervezése zökkenőmentesen zajlott. Mind Kocsis Márta, mind Hartmann Ibolya vállalkozó szellemű és nagyon együttműködő volt. Könnyen megtaláltuk mindenkinek a „stílusát”, azaz hogy milyen ügyeket tárgyaljanak, melyek azok a területek, ahol tapasztalattal, érzékenységgel rendelkeznek. Köszönet a rugalmasságukért!

Határidők. Nos ezeket nehéz volt tartani. Bár az Iskolabíróóságot szoros menetrend, határidők kötik, nekem mint az IB titkárának csak kérni volt „szívem”, hisz sok esetben a rengeteg egyéb határidő miatt tolódtott a tárgyalások kiírása, illetve a határozatok írásba foglalása.

Az év során az IB két feladatot szabott magának:

- Minden osztályból szülő és diák bírót is kért. Ez könnyítette a társbírók választását. Az ötletet megvalósítottuk, és jól működik.
- Az SZMSZ kiegészítése és „magyarítása”. Az első megvalósult. Az IT kétszer is tárgyalta róla. A második sajnos még nem, pedig nagy szükség lenne rá. Javaslom a következő titkárnak ezen feladatot elkészítését.”

Az IT elfogadta (24 igen, 1 tartózkodás) az IB-beszámolót azzal a kiegészítéssel, hogy majd ha az SZMSZ „magyarítása” megtörténik, rá szeretne tekinteni a stílárius változtatásokra.

2. Varga Anna röviden összefoglalta a tavalyi év tapasztalatait és az iskolai pontversenyben történő apróbb változtatásokat, amelyek az IT javaslatára történtek. Két felvetés nem érvényesült a Sorolóban, amelyekről most határoztunk.

a) A dohányzókat büntető szankciók három fokozata ne jelenjen meg a pontok között (15 egyetértés 5 ellenében és 5 tartózkodás mellett).

b) A bérletmegvonás mínuszponttal járjon (22 nem, 1 igen, 2 tartózkodás).

Ezek alapján a Soroló szempontjai nem változnak.

Viszont új aspektust szeretnének érvényesíteni többen az IT-tagok közül a Sorolóban: a népszerűség kategóriáját. Így a végső szavazáskor – két körben – három lehetőség közül választhattunk:

a) Az Év diákja a Soroló értékrendje alapján kerül ki, ám az Év folyam diákjait az IT választja – ahogy a korábbi években tette. (6 igen)

b) Egy bizottság kidolgozza azokat a részleteket, amelyek alapján az iskolapolgárok szavazatai is beszámítanak a Soroló pontjaiba (kiegészítik azokat), így befolyásolva az Év folyam diákja címet elnyerését (17 igen).

c) A Soroló értékrendjét változatlanul elfogadja (8 igen).

A többség a b) változatot támogatta. A döntés értelmében fel kell állnia egy legalább ötfős (két diákból, két szülőből és egy tanárból álló) testületnek, amelynek tagjai előterjesztést készítenek arról, kik hogyan érvényesíthessék véleményüket az Év folyam diákjának kiválasztásában, azaz

a közvélemény-kutatásuk eredménye milyen arányban váltódjék át Soroló-pontokká.

3. Ibolya megköszönte Bartokné Krisztának, Dede Katának, Farkas Évának, Halmos Julinak és Philipp Tibornak a szülő-szülő megbeszéléseken nyújtott segítséget. Utána átadta nekik a szót, hogy foglalják össze benyomásaikat.

A Nyílt napon (november 20.) és a nyílt órák idején (december 1., 2.) rendelkezésre álló szülők beszámoltak élményeikről: jó szolgáltatásnak tartják, hogy tapasztalt szülők informálják a tudakozódó szülőket, de a megélt alkalmakkor elég gyér volt az érdeklődés. Talán ha előre tudható a honlapról, reklámokból ez a lehetőség, akkor többen számolnak és élnek vele.

Újabb tippek hangzottak el, hogyan lehetne az iskolát még ismertebbé tenni:

- Az itt tanulók is álljanak a kíváncsiskodó diákok rendelkezésére, ne csak a szülők és a tanárok.
- A politikus diákok személyesen juttathatják el az *Ilyenek vagyunk* szórólapot régi iskolájukba.
- A Facebook „suttagó propaganda” lehetőségét érdemes kihasználni.
- A nyílt nap alkalmával kórsétát lehetne tartani az épületben állomásonként más-más tanár és/vagy diák idegenvezetővel.

4. A novemberi ülésen felmerült – honlappal kapcsolatos – ötletek realizálásának Ibolya járt utána:

- a) A honlap átalakítása aszerint, hogy idegenek vagy iskolapolgárok látogatják, elérhetetlen terheket jelent jelen körülmények között a honlapszerkesztőknek.
- b) A filmes iskola-bemutatók (részben) központi helyre kerültek a honlapon.
- c) A *Büszkeségeink* rovat a beköszönő oldalról fog nyílni, a jobb oldali függőleges fülek egyikét fogja megkapni. Viszont közös érdekünk és feladatunk a híres politikusok sorsának felkutatása, dokumentálása.
- d) A honlap optimalizálásával kapcsolatban kiderült, hogy a kereső rangsorában előkelő helyet foglal el a Politechnikum, viszont az iskolához köthető hívószavak (pl. gyermekkövetés, személyközpontúság stb.) alig-alig fordulnak elő a honlap oldalain, így ezek keresésekor a Politechnikum nem jelenik meg találatként. Épp ezért a jelenlévők összeítették a Politechnikumot meghatározó hívószavakat, amelyeket a közeljövőben a honlapszerkesztők és cikkírók beépítenek az interneten olvasható szövegekbe.

5. A spanyol nyelv oktatásának politikusmúltjáról Lulu tájékoztatta a jelenlévőket. A részletes történetiség és tapasztalatismertetés meggyőzte a hallgatóságot, hogy ne szorgalmazza ezt a felvételt. Ugyanakkor az idegen nyelvek tanításának kérdéskörére egy későbbi IT-ülésen vissza kell térni.

6. A KRESZ-oktatás beépítése a középiskolai tanulmányokba figyelemre méltó gondolat, ám helyét a jelenlegi órafelosztásban még nem látjuk. A nyelvi év programjába lehetne beépíteni a diákokat sújtó jelentős többletterhek nélkül, ám a jogosítvány megszerzhetőségéig elévülne az abszolút KRESZ-vizsga, tehát nincs értelme a tizenöt éveseket terhelni vele. Hosszú távon mindeképpen érdemes megoldani ezt a kérdést.

A vacsorát az AIRPO Rt. diákállalkozás készítette a kimerült és megéhezett IT-tagoknak. Köszönjük a finom harapnivalókat, a változatos kínálatot, a szép terítéket.

Legközelebb 2011. január 18-án fél ötkor találkozunk a könyvtárban. Akkor többek között a kéréséről lesz szó, amelyek visszaszorításához várjuk a javaslatokat.

BÚÉK!

2010. december 8.

Jakab Judit, jegyző

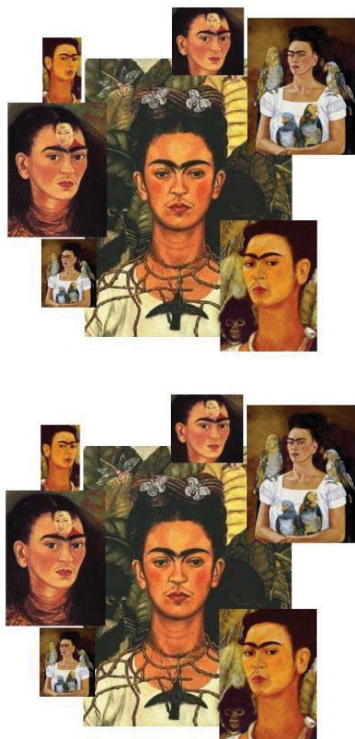
A terembejárásról

December 9-én, az osztályidő után a szépművészeti bizottság végigjárta az osztálytermeket és értékelték azok otthonosságát, tisztaságát, ápoltságát, a dekorálás színvonalát, a kreativitást. Óhatatlanul felmerült bennünk az is, hogy az egyes termek milyen közösségnek adnak otthont. Benyomásaink alapján elég szélsőségesnek éreztük az osztályok önmagukkal szembeni igényességét. Akadtak olyan tantermek (például az L-MÉÉ, a Poligoné, a CLASSÉ), amelyeket tisztáknak, ízléseseknek, változatosoknak láttunk, érezhetően fontos a benne élőknek, hogy milyen a „lakásuk”. Sok olyan helyiséggel is találkoztunk, amelyek korrekt módon teremtettek munkahelyet az odatartozóknak. Sajnos a másik végletre is volt példa: a gyűrött-tépett-összefirkált plakátok a falon, a félig leszakadt függönyök, a kiszáradt növények, a szekrény tetejére hányt kacsatok között valószínűleg a munkakedv is csorbul, a jó hangulat is sérül.

2011 tavaszán újra sor kerül a teremmustrára. Javasoljuk, hogy a magukra eddig is adó osztályok őrizzék meg értékeiket! A kevésbé figyelmes társaságok pedig ötleteljenek, mitől éreznék jobban magukat a termükben, hogyan csinósítható (még tovább) az otthonuk.

A számszerű eredmények (amelyek a Sorolóba is bekerültek):

Osztály	Terem	Értékelés 0-25 pont
JOKER	A15	15
L-ME	A11	24
NOVA	A12	19
HaRibó	A01	19
MannA	A02	18
Deja Vu	A16	4
Hoppá	B12	7
ZOÉ	B01	7
Fibonacci	B21	12
CLASS	A14	22
Poligon	B02	23
NEON	B03	5
Színe-JáVa	A21	8
ADSL	B22	0
TiBor	A22	4
GamMa	A19	19
Non-stop	A17	4

ISKOLABÍRÓSÁGI HATÁROZAT

**Magatartás, órák zavarása,
szóbeli és testi sértés ügye**

Időpont: 2010.11.17.

Bírók: Sipos Anna szülő, Krizsán Lili diák,
Regős Pál tanár

A panaszoltak: két kilencedikes tanuló

A panaszosok: a két osztályfőnök, illetve
egy osztálytárs

Résztevők: a diákok szülei, osztálytársai,
valamint a Politechnikum több tanára

Előzmények:

- Az osztályfőnökök panasa szerint a két tanuló rendszeresen és visszatérően zavarja az órákat, sorozatos fegyelmi problémák vannak, esetenként a tanári utasításokat sem követik. Társaikkal való kapcsolatuk sem megfelelő: gyakran előfordul, hogy piszkálják őket, hozzányúlnak a holmijukhoz. Korábban az osztályfőnökök magatartásfüzet vezetésével, szülőikkel folytatott közös megbeszéléssel, az iskolapszichológus bevonásával próbálkoztak a problémát megoldani, de hosszú távon eredménytelenül. A két panaszolt nem vezette rendszeresen a füzetet; a szabályszegéseket követő felelősségre vonások alkalmával pedig ha bocsánatot kértek is, utána nem változtattak magatartásukon. Az iskolabírói feljelentés óta is folytatódott a fegyelmi vétségek.

- A panaszos osztálytárs beadványa szerint a panaszoltak másfél éve rendszeresen, szóban és fizikailag is inzultálják őt. Magatartásukat zaklatásként éli meg, és e helyzet megváltoztatása érdekében fordult a bírósághoz.

Tárgyalás:

- A tárgyalás során néhány konkrét ügy, a panaszoltaknak a panaszoshoz való viszonya és általános órai illetve szüneti magatartási problémák is előkerültek. A konkrét ügyekkel kapcsolatban a panaszoltak tagadták érintettségüket; azt azonban elismerték, hogy órai magatartásukkal problémák vannak. Hogy ezek a gondok miként orvosolhatók, azzal kapcsolatban a két diák

kevés ötlettel tudott előállni. Állításuk szerint órákon gyakran képtelenek odafigyelni, és ez beszélgetéshez, poénkodáshoz, az órák zavarásához vezet.

- A panaszos osztálytárssal való konfliktusokról a panaszoltak elmondták, hogy hetedik osztályig nyúlik vissza; a kiváltó okra viszont már nem emlékeztek. A két tanuló kölcsönös „adok-kapok”-ként jellemezték a helyzetet, a felelősséget pedig elhárították; jöllehet látható volt, hogy ez az ellentét nem őket viseli meg elsősorban. A helyzet tisztázására, megbeszélésére kísérletet sem tettek. Azzal védekeztek, hogy az osztályban a fiúk között ez mindennapos és elfogadott dolog.

Határozat:

- Az Iskolabíróóság mindkét panaszolt esetében a szigorú megrovás fegyelmi fokozata mellett döntött, melynek hatálya a tanév vége (2011. június 15.).
- Az Iskolabíróóság ez év december 15-én a panaszoltakat ismét meghallgatja annak érdekében, hogy megállapítsa, magatartásukban milyen változások tapasztalhatók.
- Emellett a bíróság az alábbiakban felsoroltak betartására kötelezi a diákokat:
 - 1) Panaszolt1-nek december 10-éig az iskolapszichológussal együtt – közösen egyeztetett időpontban – írásos tervezetet kell kidolgoznia, melyben összefoglalja, hogy véleménye szerint mit kellene tennie a helyzet változása érdekében.
 - 2) Panaszolt2-nek – vállalása szerint – minden tanítási órán részletes jegyzetet kell készítenie, ezt a szaktanárnak rendszeresen be kell mutatnia. Az Iskolabíróóság a meghallgatás előtt kikéri az érintett szaktanárok véleményét, mennyiben javult ettől a panaszolt órai munkája.

- 3) Mindkét panaszoltnak hetente az osztályidőre írásos beszámolót kell készítenie, és azt a többiek előtt fel kell olvasniuk. A beszámolóknak tartalmaznia kell az előző hét tapasztalatait (Miben sikerült előrelépni, miben nem?), illetve a következő hétre vo-

natkozó terveiket.

Az Iskolabíróóság az érintettek és a jelenlévő osztálytársak meghallgatása után arra a következtetésre jutott, hogy a bántalmazás az egész osztályra kiterjedő probléma, ezért javasolja az osztályfőnököknek, hogy az iskolapszichológussal együtt dolgozzanak ki érzékenyítő programot, mely az osztályközösségen belül egymás elfogadását előmozdíthatja.

Indoklás: A döntésben szerepet játszott az, hogy a két panaszolt huzamosabb időn keresztül hágott át számos iskolai és közösségi szabályt, a helyzet megoldásában pedig nem működtek együtt.

Budapest, 2010.11.19.

Az Iskolabíróóság nevében: Regős Pál

Szövegmondó verseny – 2010

Óriási érdeklődés kísérte november 30-án az idei iskolai szövegmondó versenyt. Tömegek gyülekeztek három óra körül a színházterem előtt. Aztán kiderült, hogy azt a helyiséget a KisMásik társulata uralja keddenként, így átvonultunk a szomszédos A22-be. Oda alig fértünk be, pótszékeket kellett szerezni. A lámpáról is lógtak a kíváncsiskodók. Sajnos néhányaknak le kellett mondaniuk az élményről, mert csak kezdésre érkeztek, addigra viszont az összes hely megtelt.

Fél négykor végre kezdetét vette a műsor. Nagyszerű előadók prima szövegeket mondtak el. A program igen változatos volt: hallhattunk klasszikus és kortárs szerzőtől játékos és komoly művet. Csak néhány példa: Ady Endre, Isenhour, Kosztolányi Dezső, Varró Dániel, Villon és Faludy György lettek társaink ezen a délutánon. A versmondók közül is említsünk párat: az ifjak **Bálits Mihály** és **Juhász Orsolya** (JOKER) remekelt. A felsőbb évfolyamosok közül **Macudzinski Elza** (CLASS), **Vándor Zsófia** (Színe-JáVa) és **Réfi László** (Non-stop) produkcióját kell feltétlenül kiemelni. A nézők szünni nem akaró tapsa bizonyította a szavalóknak a feltétlen elfogadást.

Nehéz dolga volt a zsűrinek, hiszen az előadók többsége biztos szövegtudással, megfelelő versértelmezéssel, korrekt hangerővel és tempóval, meggyőző tekintettel interpretálta a választott művet. Az alkotások megválasztása is szinte valamennyi esetben testre szabottnak bizonyult.

Végül az ítések azt a döntést hozták, hogy az összes előadói szempontot figyelembe véve **Juhász Orsolya** kapja a különdíjat – sugallván ezzel, hogy érdemes folytatnia más-más szövegek megszólaltatásával is az előadói képességének kihasználását és további fejlesztését.

A szerk.

Gépírási hírek

Sikeresen befejezték a gépírást:

Szirtes Manka (HaRibó) és Takács Márton (Deja Vu).

Már le is vizsgáztak belőle:

Koltay Richárd (MannA), László Dorina (Deja Vu), Lukács Laura (MannA),
Németh Flóra (MannA) és Sárdi Ádám (HaRibó)

Gratulálunk!

Az infósok nevében: Fábíán Péter

„Út az egészséghez” – KAB-ME-10-IP-0156

2010 novemberre és 2011 júniusra között zajlik iskolánk drogpreevenciósi pályázata a Nemzeti Erőforrás Minisztérium támogatásával. A projektben a Kék Pont Alapítvánnyal működünk együtt. A következő tevékenységek várhatók a tanév során:

1. Stratégiaindító Nap – nyitórendezvény – 2010. november;
2. Egészségfejlesztési stratégiát megújító klubfoglalkozások a 11-12. évfolyam diákjainak – 2010. december–2011. április;
3. Drogpreevenciósi, egészségfejlesztési foglalkozások a 7.-8.-9.-10. évfolyam diákjai számára – 2011. január–február;
4. Szülőklub Czirbor Erzsébet és Varga Anna vezetésével – 2010. november–2011. június;
5. Prezentációs Show – záró rendezvény – 2011. május

Varga Adrienne

Egészségiskola tanév indult a Poliban

Elindultunk végre a tettek útján. Régóta vártuk ezt a pillanatot és most végre elérkezett.

Az elmúlt években számtalan Egészségiskolát szerveztünk, ezernél több diákkal találkoztunk Budapestről és vidékről egyaránt, de ez lesz az első olyan programunk, ahol hónapokon átívelő, közös munkára hívjuk a diákokat.

A Politechnikum menedzsmentjében fogant meg az ötlet, hogy mi lenne, ha egy közös pályázat keretein belül dolgoznánk ki az iskola új egészségstratégiáját, bevonva a diákokat, a tanárokat és a szülők egy részét is. A polisosok már voltak nálunk többször is, így ismerjük az iskola szabadságra nevelő szellemiségét, és ráadásul két sarokra vannak tőlünk. Egy ilyen ajánlatra nem tudtunk nemet mondani.

A program az *Út az egészséghez* nevet kapta, és több száz diák vesz majd benne részt különböző mélységekre merülve a kidolgozás folyamatában. A terv szerint új alapokra helyezzük az egészség fogalmát, kitégítjük a fogalom kereteit, és olyan új tartalommal töltjük meg, ami vonzóvá teszi az egészségesebb életet, az élethosszon át tartó újjászületést és a folyamatos megújulást. Nem árulok el nagy titkot, ha azt mondom, hogy a ma élő tizenéveseket tartjuk a jövőnk letéteményeseinek, és azt szeretnénk, ha a közös jövőnk biztonságban lenne. De tudjuk jól, hogy ehhez nekünk is hozzá kell tenni a magunk részét.

A kitűzött cél elérésére érdekében egy több részből álló programot indítottunk el a napokban. Ez lett az EgészségIskola tanév, melynek során reményeink szerint megint közelebb kerülünk ahhoz az általunk ökotársadalomnak nevezett közösségi formához, amelyben többek között csökkennek a születéskor még meglévő egyenlőtlenségek, ahol szabadabb lesz az élet, és sokkal tisztább a levegő.

A hatékony munka érdekében az iskola diákjait két részre osztottuk. A 7–10. osztályba járók lettek a Reménységek. A feladatuk az lesz, hogy közös munka keretein belül dolgozzák fel az egészség általuk és általunk is fontosnak tartott dimenzióit. Egy témát ők választanak majd ki, egyet pedig mi.

A témakínálat lefedi a szexualitást, a tudatmódosítást, a médiahasználatot, a fogyasztást vagy a közért végzett társadalmi munkát, de még számtalan olyan területet is, amelynek megismerése segíti az utunkat az egészségesebb élet felé.

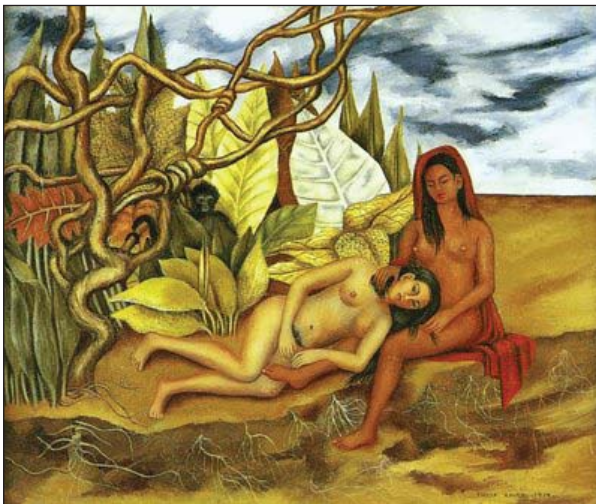
A másik csoportba a 11.-12. osztályosok kerültek. Számukra két alkalommal rendhagyó EgészségIskolát szervezünk a Krétakör Bázison, ahol olyan témák kerülnek bemutatásra, amelyekhez a programban iskolai munkacsoportokat is kialakítunk. Az általunk koordinált munkacsoportokba önként lehet majd jelentkezni, és olyan innovatív elképzelések valóságos formába öntését várjuk, mint például az iskolai óvszer-automaták elhelyezésének kérdése vagy a kerékpáros iskolába járás serkentése, de akár a bűntevő egyén és a büntető hatalom viszonyának újragondolása sem áll majd távol tőlünk. Természetesen annak örülnénk a legjobban, ha a diákok határoznának meg témákat és problémákat a munkacsoportban történő feldolgozáshoz.

A témák feldolgozása során keletkező produktumok és tervek sokasága hozzájárul majd az új iskolai egészségstratégia kidolgozásához, megjelenítve a diákok elképzeléseit és elvárásait. Az EgészségIskola tanéve a hagyományos tanév felett átívelve, a szabadidőből és az iskolai órákból is merít, teret engedve a kreativitásnak, helyet adva az egyéni és a kollektív cselekvésnek.

A tanévnnyitó már megtörtént, december 17-én megtartjuk az első rendhagyó EgészségIskola napot. Ráléptünk az útra, mostantól egyre közelebb kerülünk az egészséghez.

2010. november 30.

Forrás: <http://www.egeszsegiskola.hu/hirek/egeszsegiskola-tanev-indult-a-poliban/>

English Corner

Zero-year

This month, Edina's and Rob's zero-year group wrote a

CHRISTMAS QUIZ

1. What is Santa Clause's 'real' name?
2. Where was this person born?
3. Do they have Santa in every country?
4. What color was the real saint's robe?
5. Who started using pine trees at Christmas?
6. When did they start using pine trees at Christmas?
7. What did they use in Hungary before pine trees at Christmas?

8. What was the original Christmas lighting?

9. Where does the name *Mikulás* come from?

10. When did they start producing the first chocolate of Santa in Hungary?

11. How many deers drag the sledge of Santa?

12. Who was the first to call him 'Santa'?

13. What's the name of the Swedish 'Santa'?

14. What does Santa get when he comes to your house?

15. What do we have to leave for Santa over the fireplace?

16. Who helps Santa make toys?

17. Where does Santa go into the houses?

18. How does Santa know what people want for Christmas?

19. Where does Santa live?

20. In Japan, people are visited by Hoteiosho. Who is he and why is he special?

+1 Russians celebrate Christmas eating *kutya*. What is it and what does it symbolize?

Send the solutions to caty.bery@gmail.com AND e32@poli.hu

The winner's name will be published next month. Good luck!!

The photo was taken by Csoncsi as part of an eTwinning project

INTERNATIONAL HAIKU COMPETITION

The WINNERS of the Haiku competition from Poli are

Bródy Kata (NEON), Kiss Virág (Fibonacci),

Kurucz Péter (Poligon), Lukács Laura (Manna)

They will get a copy of the haiku booklet + a big 5 in English. The publication of the booklet will be celebrated in Ljubljana on 28th January 2011. Details are coming soon!

CONGRATULATIONS!

The poems selected for publication

Sweden

A buzzing bee
 A flower in the meadow
 An endless feast
Richard Tragl

Everything was great
 Of course I had to ruin it
 The story of my life
Markus Bölander

A lonely man waits for a train
 that does not come –
 the life of many
Oscar Dolk

Buried underneath
 no tears can reach me –
 no need to cry

I have been here before –
 a dark and empty place
 inside my soul
Ludvig Ragnarsson

When will her love come
 Counting every fallen leaf
 Under the cherry tree
Helena Cho

It's quiet
 Only the clock is ticking
 I drink my coffee
Elina Branheim Magnusson

They sit and listen
 as the summer breeze passes –
 leaves swirling slowly
Martina Eichler

Chill autumn winds.
 It is the Cooper test in school –
 half the class is sick
Anton Sundgren

The leaves are falling –
 I am staring into the distance
 towards the summer
Anton Larson

Hungary

Just close your eyes and
 Open your heart and dance 'till
 You fall to pieces.

You are an angel
 You said with a lovely smile
 And left forever.
Laura Lukács

When I go home
 My computer starts buzzing
 By way of saying hi

When winter comes
 Wise ones stay indoors
 Baking cookies

The choice between
 Staying in bed or not
 A daily battle
Kata Bródy

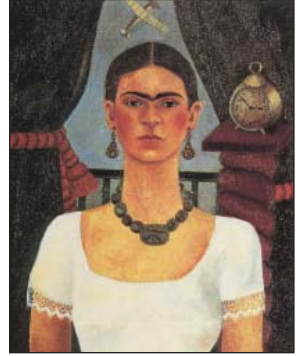
Lonely in the street
 Wind blowing my hat away
 Too far away

The moon is shining
 Wolves are looking up at it
 But it's not full yet

At the old nut tree
 I'm eating some red cherries
 Everything perfect

I'm sitting in a chair
 Someone shooting fireworks
 In the dark midnight
Péter Kurucz

Drinking black, hot tea
 Like a real coffee in Rome
 With my family
Virág Kiss

Finland

When my father died
 in the year of the Monkey
 a skylark dived in the sky

Strange feeling when
 you don't have to say a word
 This is my silence

Autumn is passing
 The cold winter is coming soon
 I can't feel my toes

It's Monday morning
 I don't want to be in school
 But my pen is sharp

Sunset, autumn night
 You and I under a tree
 A big smile inside

Mere innocent thought,
 always leading to nonsense
 also known as love

Feeling lost inside,
 he wandered through a forest,
 looking for answers

The sun is shining
 I am incredibly glad
 As I fall asleep

Say it right now, please
 Though I don't want to hear it
 I am almost deaf

Slovenia	Mulled wine in my hands with you <i>Jernej Peklaj</i>	A reflection in her glasses makes me see myself. <i>Andrej Pervanje</i>
Red cheeks A boy or Already a man <i>Ana Šemrov</i>	hospital smell standing next to his bed finger moves	is the world bright blue just because I'm thinking about your eyes <i>Julija Stokin</i>
Siberian tiger. A lead role in a cage. <i>Nika Lakovič</i>	girl in the corner teddy bear hug the dog is dead <i>Monika Pepelnjak</i>	Dense fog over the lake Small waves rocking the boat A fish grabs the hook <i>Andrej Buh</i>
not butterflies but eagles fly in my stomach Valentine's day no letter, no message, no kiss only a flyer for a gay parade <i>Anja Erbežnik</i>	People Passing by Clock stands still <i>Karmen Gostiša</i>	In the autumn wind The willow mourns for summer And the morning sun <i>Andrej Buh</i>
Fifty missed calls. Social butterfly? Nope – They think I'm dead. It was a shark I say about the bad scar. It was a rabbit. <i>Julija Jelušič Južnič</i>	Cell phone rings red cheeks, goodbye Nokia! <i>Kristjan Kolar</i>	wind blowing dry lips waiting for you <i>Nika Gergar</i>
Walking in the rain you open an umbrella, it doesn't protect your feet <i>Teja Miklavc</i>	Your hand, only a metre away – out of my reach <i>Ines Meršak</i>	a flower in the middle of the road makes my day <i>Matic Beguš</i>
	The wind Is pulling away An old dream <i>Ana Šemrov</i>	

English Home Competition and Zipernowsky Language Competition

Based on the results of our English Home Competition, which took place on the 24th of November, five Poli zero-year students (names in **bold**) have had the opportunity to take part in the Zipernowsky Language Competition.

Here are the top results:

Lukács Laura (MannA) 68 pts, Reska Zsombor (HaRibó) 59 pts, Vidák Panni (MannA) 57 pts, Mohácsi Erik (MannA) 55,5 pts, Barabás Dani (MannA) 53 pts, Philipp Hanna (MannA) 51,5 pts, Niedermüller Erik (MannA) 49 pts

The following people also took part in the competition, and they got a 5 in English:

Bognár Szilárd (MannA), Dáva Liza (HaRibó), Füzes Marcell (HaRibó), Hámori Soma (LME), Jagodics Martin (Déja Vu), Kasztner Sári (CLASS), Pálkövi Baksa (MannA), Perger Viki (Déja Vu), Somogyi Tamás (Déja Vu), Szabad Zsuzsi (L-ME), Szilágyi Benjámín (Déja Vu)

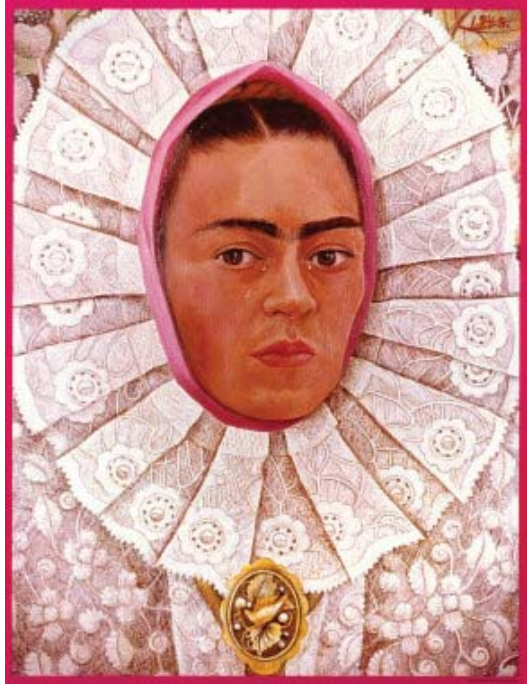
Congratulations!

Next month (year), it's Ágnes & Ági's pre-intermediate group's turn to contribute to the English corner – the deadline is 14th January 2011.

Irodalmi Házverseny A DECEMBERI forduló megoldásai

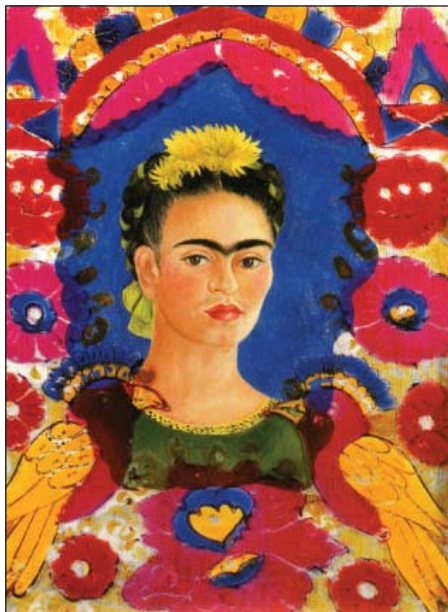
I. Kosztolányi Dezső

1. Kosztolányi Szabadkán született 1885-ben.
2. Pályája kezdetén újságíró volt.
3. A Budapesti Napló közölte első verseit.
4. A magyar és német szakokat hagyott félbe a pesti egyetemen.
5. Első verseskötetének címe: Négy fal között.
6. A Nyugat folyóirat 1908 elején indult.
7. 1910-es kötetének címe: A szegény kisgyermek panaszai.
8. 1913-ban Harmos Ilona színésznőt vette feleségül.
9. A Gólyakalifa című regényt nem Kosztolányi írta.
10. Ady Endre kultuszát bírálja Az írástudatlanok árulásában.
11. Karinthy Frigyes volt íróbarátja és állandó játszótársa.
12. Kosztolányi törzshelye a New York kávéház volt.
13. Az Édes Anna regény végére bravúros írói önarcképet illeszt.
14. A Költők a huszadik században című vers Kosztolányié.
15. A Néró, a véres költő című regénye német kiadásához Thomas Mann írt előszót.
16. A Meztelenül kötetben jelentek meg első szabadversei.
17. Karinthy az Így írtok ti-ben A szegény kisgyermek panaszai című versciklusát parodizálja.
18. Az Esti Kornél műfaja: novella-fűzér.
19. Esti Kornél megkérdezi a bolgár kalauzt, hogy „dohányos-e”.
20. Az Aranyársarkány Sárszegen játszódik.
21. Novák tanár urat Mensáros László játssza a regény filmváltozatában.
22. Víz államtitkári kinevezését ünneplik az Édes Annában a tragédia előestéjén.
23. Töröcsik Mari játssza a filmváltozatban Édes Anna szerepét.
24. Novák tanár úr megveretésének előzménye az, hogy Liszner Vilit az érettségien megbuktatja.
25. Kosztolányi 1914-es fordításgyűjteményének címe: Modern költők.
26. A kulcs című írás műfaja: novella.
27. A Fürdés című novellából nem derül ki, miért halt meg Jancsi, rejtélyes baleset marad.
28. Az Ilona című versében a költő felesége nevével játszik el.
29. Kései szerelméhez, Máriához írta a Szeptemberi áhítatot.
30. József Attila írt búcsúverset Kosztolányi Dezső halálára.

II. Kosztolányi-idézetek

1. Kopog-kopog a rossz, vidéki valcer,
és fáj és mély, mint egy Chopin-keringő.
Szegény anyám csak egy dalt zongorázik
2. Minthogyha a fülem szellőket hallana,
sellőket, lelkeket lengeni... *Ilona*
3. Látjátok feleim, egyszerre meghalt
és itt hagyott minket magunkra. Megcsalt.
Halotti beszéd
4. Indulj dalom, bátor dalom,
sápadva nézze röptöd, aki nyomodba köpköd:
a fájdalom. *Esti Kornél éneke*
5. Várj csak, hogy is kezdjem, hogy magyaráz-
zam? / Te ismered a házam... *Hajnali részegség*
6. Bronzfejű cézár, aranyszakállú,
vak ragyogású szoborszemeiddel örködve vigyá-
zol, / s én állok előtted. *Marcus Aurelius*
7. Nem kelti föl se könny, se szó, se vegyszer.
Hol volt, hol nem volt a világon egyszer.
Halotti beszéd
8. Elmondanám ezt néked. Ha nem unnád.
Múlt éjszaka – háromkor –
abbahagytam a munkát... *Hajnali részegség*
9. Itthon vagyok itt e világban,
s már nem vagyok otthon az égben.
Boldog, szomorú dal
10. Kiszínezném vele az életem. *Mostan színes tintákról álmodom*

MEGFEJTŐK: BALOG PÉTER (HOPPÁ), CSER BENCE BALÁZS (CLASS), KATONA VERA (NON-STOP), KOZÁNYI HÉDI (SZÍNE-JÁVA), KRIZSÁN LILI (TIBOR), LÉVAI VIOLA (NON-STOP), MACUDZINSKI ELZA VERONIKA (CLASS), MOGYORÓSY ANETT (SZÍNE-JÁVA), RÁCZ JUDIT (FIBONACCI)

GRATULÁLOK

JANUÁRI FORDULÓ

A MEGFEJTÉSEK LEADÁSI HATÁRIDEJE: 2011. JANUÁR 31.

- I. Nyelvi kérdések (15 pont)**
1. Melyik a helyes írásmód a következők közül? (8)

Balatonfelvidék	Balaton-felvidék
Fokváros	Fok-város
Ivóvízellátás	Ivóvíz-ellátás

Római Birodalom	Római-birodalom
sakkklub	sakk-klub
Savanyú Jóska-barlang	Savanyú-Jóska-barlang
Tokaji kistérség	Tokaji-kistérség
vasúti megálló	vasúti-megálló

2. Ki alkotta meg a halandzsza szót? (1)

3. Mi a megfelelőjük a mai magyar nyelvben az alábbi szavaknak? Mikor alkotta Barczafalvi Szabó Dávid ezeket az elnevezéseket? (3)

zúzoros, enyheges, olvanos, nylonos, zöldönös, termenes, halászos, hévenes, gyümölcsönös, mustonos, gémberes fagyláros.

4. Milyen eredetű a polgár, a borbély és a herceg szavunk? És a medve? (2)

5. Melyik íráshoz kötődik a glagolita írás? (1)

II. Irodalmi kérdések (25 pont)

1. Hogy hívják Bánk bán kisfiát Katona József drámájában?
2. Kinek a szerelme volt Charlotte von Stein?
3. Hol dolgozott élete utolsó éveiben Casanova?
4. Ki a szerzője az *Elveszett illúzióknak* és a *Kurtizánok tündöklése és nyomorúságának*?
5. Melyik irodalmi alak szerezte vagyonát tésztagyártással?
6. Milyen álnéven írt romantikus regényeket Agatha Christie?
7. Mi volt François Villon eredeti családneve?
8. Melyik regény legendás első mondata a „Call me Ishmael”, azaz „Szólítsatok Ishmaelnek”?
9. Melyik regény kezdősorai a következők? „Mélységes mély a múltnak kútja.”
10. Ki a szerző, melyik műve szereplői a következők: Olej Tamás, Taláry Pál, Anika?
11. Kinek melyik művében szerepelnek a következők: Vajkay Ákos, Bozsó Antónia, Etelka néni, Berci?
12. Kinek melyik művében szerepelnek a következők: Béla bácsi, Kardics, Kopjáss István, Andris bácsi?
13. Ki a kedvese Gyulai Mártonnak a népballadában?
14. Mely helyszíneken játszódik Dante Isteni színjátéka?
15. Melyik az a két település, ahol A Szent Péter esernyője c. regény játszódik?
16. Mi volt Janus Pannonius eredeti neve és hol tanult?
17. Mi volt a címe József Attila utolsó, életében megjelent kötetének?
18. Mi a címe Petőfi Sándor egyetlen ránk maradt regényének?
19. Ki az, aki elsőként az angolok közül 1907-ben irodalmi Nobel-díjat kapott?
20. Ki a szerzője az alábbi műveknek: Ruszlán és Ludmilla, A kaukázusi fogoly, A bahcsiszeráji szökőkút?
21. Melyik kártyalap szerepel egy Puskin-mű címében?
22. Hogyan halt meg Ernest Hemingway?
23. Mi a tudás Bacon szállóigéje szerint?
24. Miknek a hőse Húbele Balázs Arany László műve szerint?
25. Ki a szerzője az alábbi műnek: Naphimnusz?

A tövises rája élete és halála

Ő nem csak egy egyszerű rája,
A valódi rájafélék családjába'
Tövisekkel lett megáldva.

Nem járt sosem iskolába,
Mégis bekerült a
Porcos halak osztályába.

Tövisei nőttek rendre.
Rája alakúak rendje –
Íme a besorolása,
Ez lett írva okmányára.

S hogy hol él e kedves rája?
Európa a hazája,
Minden háza tengerparti,
Indulhat a tenger-party!

Addig-addig bulizgatott,
Egy rájalánnyal összefutott.
Nagyobb volt a nőstény rája,
Mint a ráják általába'.

Ez a lány ritkítja párját,
Tövises bőrfog fedi hátát.
Tompá, rövid feje csinos,
Szemtüskéje? Kívánatos.

Kibővült a legénylakás,
Hátha jön a rájarakás.
A sekély, iszapos fenéken
Vagy a nászút hevében.

Négyszögletű tojások,
Kezdődnek a fájások.
Négy-öt hónap várakozás,
Kikel a sok rájatojás.

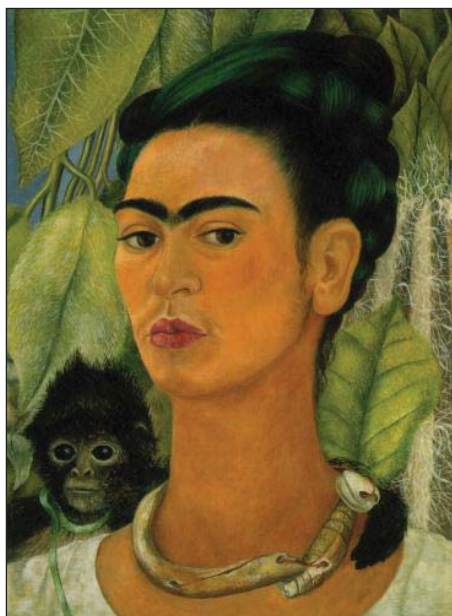
De nem lehet boldog a család,
Mert a halász nagyon galád.
A rájapárt elfogja,
S a halpiacra hurcolja.

Húsa nagyon ízletes,
Készül a finom leves.
Az árvák sorsa sem felhőtlen,
Ők is nyugszanak egy bendőben.

A tövises ráják száma
Igen megcsappant mára.
Ezért védj az állatot,
Téged sosem bánthatott.

Surányi Bettina, Non-stop

* * *

PÁLYÁZAT

EGY FA ÉLETE

ORSZÁGOS IRODALMI ÉS RAJZPÁLYÁZAT ÁLTALÁNOS ÉS KÖZÉPISKOLÁS DIÁKOK RÉSZÉRE

Gondoltál már arra, mit jelent egy fa élete? Mi mindent adnak nekünk a fák?

Küldd el nekünk versben, prózában, rajzban vagy képregényben megfogalmazva, mit jelent számodra egy fa élete, és mit tennél azért, hogy megővd közös jövőnket.

Beküldési határidő: 2011. március 1.

Pályázati kategóriák és korcsoportok:

- Irodalmi mű: 6-10, 10-14, 14-18 éves diákok
- Rajz (rajz vagy képregény): 6-10, 10-14, 14-18 éves diákok

Terjedelmi és technikai követelmények:

- Irodalmi mű: maximum 2-3, A4 méretű oldal, kézzel vagy géppel írva
- Rajz (rajz vagy képregény): 1 db, A4 méretű oldal, színes rajzeszközökkel (filctoll, zsírkréta, pasztellkréta, pittkréta; akvarell vagy temperafesték) és/vagy szöveggel kidolgozva

Pályázati részvétel: A pályázaton minden 6-18 éves tanuló, illetve a középiskolai tanulmányait nappali tagozaton még be nem fejező diák részt vehet, aki pályaművét 1 példányban, lezárt borítékban eljuttatja az Oriflame Magyarország központi címére: 1138 Budapest, Váci út 140-142.

A borítékon kérjük feltüntetni: „Egy fa élete pályázat”.

További feltételek: A boríték tartalmazza a pályaművet, rajz esetén a rajzlap, irodalmi mű esetén, a mű hátlapján a pályázó nevét, életkorát, értesítési címét, település nevét és az oktatási intézmény nevét és címét. Minden pályázó csak egy pályaművel, egy kategóriában vehet részt a versenyen.

Zsűritagok: Karafiáth Orsolya (kortárs költő, fordító, publicista, énekes), Tamás Zsuzsa (kortárs költő, meseíró, gyermekirodalom-szakértő) és az Oriflame Magyarország vezetősége.

Díjazás: 1. díj: a 3 korcsoport győztese irodalmi- és rajz kategóriában (összesen 6 díj): Oriflame termékek és könyvutalvány, összesen 50 000 Ft / fő értékben.

- 2. díj: a 3 korcsoport második helyezettei irodalmi- és rajz kategóriában (összesen 6 díj): Oriflame termékek és könyvutalvány, összesen 30 000 Ft / fő értékben.
- 3. díj: a 3 korcsoport harmadik helyezettei irodalmi- és rajz kategóriában (összesen 6 díj): Oriflame termékek és könyvutalvány, összesen 20 000 Ft / fő értékben.

Ünnepélyes eredményhirdetés: 2011. április – Oriflame Központ (1138 Bp., Váci út 140-142.)

A legjobb alkotásokból az Oriflame Magyarország újrahasznosított papírra nyomtatott limitált példányszámú kiadványt készít és eljuttatja azokat az iskolák részére. Emellett a legjobb pályaművek – alkotójuk hozzájárulásával – megjelennek az Oriflame Magyarország kiadványain és internetes honlapján is.

További információ:

- Czenthe Sarolta, PR-munkatárs 70/313 96 00, sarolta.czenthe@oriflame.hu
- Szőke Eszter, Senior PR Manager 30/268 73 50, szoke.eszter@sensation.hu

Muffinvers karácsonyra

Hozzávalók: tej – Szász Hanna; liszt és tojás – Mayer Csenge;
keretvers és vaj: Bródy Kata

Három kalandvagyó ifjú
Nagy tettekre készült:
Összeültek muffint sütni,
Mikor a hold fenn ült.
Az egyikük tojást hozott
No és persze lisztet,
És hogy az egészet
Hogyan segítik e részek,
Meséljen a sütőtrió,
A három muffinkutyuló!

Van nálam finom örlemény,
Mely gabonából készül.
Belőle leginkább kenyér
Vagy sütemény az, mi kisül.
A jó liszt elengedhetetlen,
Én is ebből készítettem
Fehérje, zsír és szénhidrát,
Ezt lelnéd, ha megvizsgálánád.
Tálálnál benne ballasztokat,
egy kis vizet s ásványokat.
Bár nem kíméli az egészséget,
Érette mégis mindenki fizet.

A tojás súlya hatvan gramm.
Tele fehérjével,
Nátriummal, káliummal,
Továbbá szelénnel.
Találsz benne foszfort,
Cinket, no meg vasat,
Csöpp magnéziumot
És vitaminokat.
Bár a koleszterin-
Szintje kicsit magas,
Szervezetünk tőle
Rengeteg jót kaphat. (Csenge)

A másik tejet hozott,
Talicskával tolta,
Még verset is írt róla:

Tej –
hőkezelní kell!
Kalciumban gazdag,
Életerőt adhat.

Édesség készülhet belőle.
Emlékeztet a túrórudi
Varázslatos, remek ízére?

Van benne zsír, cukor, fehérje,
Emulziós összetételétől
Lesz az íze igen prima, ye! (Hanna)

A harmadik cukrot hozott
S szódadikarbónát,
A poroknak senki sem
Érti jobban dolgát.

A vajat nem túl bölcsen
Majdhogynem kihagyták.
Szerencse, hogy a végén
Mégis megtalálták.

Drága vaj, te tejszír!
Köprülve készítenek,
Szilárd vagy, kivéve,
Hogyha fölhevítenek.

Egy telített zsír vagy,
Ami nem jó a szívnek
De általában mégis
Kenyerekre kennek. (Kata)

(Főzés)

Míg a három barát
Buzgólkodva főzött.
A serpenyőbe sajnos
Egy kis arzén ömlött.

És másnap a földön
Hevert három hullá.
Így hát rossz véget ért
A kedves lakoma.

Magyar karácsonyi szokások

Régen a karácsony elképzelhetetlen lett volna az ünnephez kapcsolódó szokások nélkül. Mindezekből mára hagyományörző szándékkal felelevenített kedves emlékek maradtak. A karácsony azonban sokaknak ma is a legmeghittebb, szent ünnep, amely nem lehet teljes a templomi szertartások és szokások nélkül.

A decemberi népszokások sorát a Luca napja nyitja. A hiedelem szerint december 13-án a téli hosszú éjszakákkal, vagyis a sötétséggel Szent Luca átalakult boszorkánnyá. A boszorkányok elriasztására a kulcslyukba fokhagymát dugtak, az ajtófélfába kést állítottak, az ajtóra fokhagymával keresztet rajzoltak vagy a seprűt keresztbe rakták.

E napon semmit se volt szabad kölcsönkérni vagy adni, nehogy az a boszorkányok kezére jusson. A lányok Luca napján jósolták meg jövődebilijüket. A hagyomány szerint a nők nem dolgozhattak, mert ha Luca napján fonnának vagy varrnának, nem tojnanak a tyúkok. Luca napján a fiúk elindultak meglátogatni az ismerős házakat, és jókívánásaikért cserébe adományokat vártak. Ha ez elmaradt, akkor viszont átkokat szórtak a házra.

Az ünnep előtti negyedik vasárnap kezdődik és december 24-ig tart az advent, ami egyben az egyházi év kezdetét is jelenti. Négy hete a karácsonyra való előkészület időszaka. Új keletű népszokás az adventi koszorú készítése: karácsony közeledtével minden vasárnap egyfel több gyertyát kell meggyújtani. Az estéket egykor a gyertya mellett, adventi dalok éneklésével töltötte a család.

Karácsony napján az esthajnalcsillag feljövetele után került sor az ünnepi vacsorára, amely előtt azonban a gazda nem mulasztott el az udvaron a levegőbe lőni, és ezzel elkergetni a gonosz lelkeket. Eközben a gazdasszony mindent előre kikészített az asztalra, mert a vacsorát végig felállás nélkül kellett elfogyasztani. Imádkoztak, majd első fogásként mézbe mártott fokhagymát, dióbelet ettek, ugyancsak gonoszűző céllal. Karácsonykor a ház körüli állatokat gondosan ellátták, mivel különös hiedelmek kapcsolódtak hozzájuk. Voltak, akik azt tartották, hogy az állatok karácsonykor beszélni tudnak. Egyes országokban szokás volt az állatoknak kis karácsonyfát állítani, bár ezt a

pogány eredetű szokást az egyház tiltotta.

A ma is továbbélő szokások szerint a karácsonyi asztal elképzelhetetlen hal, bejgli, valamint dió és a család összetartását szimbolizáló kerek alma nélkül. Sok helyen vacsora után ma is annyi szeletre vágunk egy almát, ahányan ülnek az asztalnál, mondván: amilyen kerek az alma, olyan kerek, összetartó legyen a család a következő esztendőben.

Karácsony napján a népszokások célja a gonosz ártó szellemek elűzése zajkeltéssel, állatbőrök, jelmezek, álarcok viselésével. Ekkor kerül sor a betlehemezésre is: ezt a játékot eredetileg templomokban, majd később házakhoz járva adták elő a gyerekek. Gyakran állatok is szerepeltek benne, a gyermek Jézust pedig élő kisbabával jelenítették meg. A szereplők – pásztorok, angyalok, Mária, József – ma is eljátsszák a Jézus születéséről szóló bibliai történetet, majd átadják ajándékaikat, jókívánásaikat. Ezután a háziak megvendégelik őket.

Karácsony napjával egy újabb ünnepi szakasz veszi kezdetét, a karácsonyi tizenketted, amely január 6-ig, vízkereszt napjáig tart. Ez egyben a vizek megszentelésének és Jézus megkeresztelésének ünnepe is. December 28. az aprószentek ünnepe, amelyen egykor különös módon „gondoskodtak” arról, hogy a gyerekek egészségesek maradjanak: megvesszőzték őket. A legenda szerint minden fiúccsecsemő „aprószent”, akit Heródes király a gyermek Krisztus keresései során megöletett.

A karácsonyt követő időszakhoz kapcsolódik a regölés hagyománya: az István napjától, december 26-tól újévig járó regösök különféle énekeket adtak elő és jókívánásokat mondtak a ház lakóinak. A regölés lényegében természetvarázsló énekmondás, köszöntés – bőségarázsló, párokot összehonosító, adománygyűjtő szokás volt. A borszentelésre Szent János napján, december 27-én került sor régen. Ezen a napon minden család bort vitt a templomba, amelyet a pap megáldott, mivel a szentelt bornak mágikus erőt tulajdonítottak. Beteg embert, állatot gyógyítottak vele, illetve öntöttek belőle a boroshordókba, hogy ne romoljon el a bor.

Forrás: http://www.agraroldal.hu/magyar-karacsonyi-szokasok_cikk.html

Mese karácsonyra

A Diótörő

Írta: E.T.A. Hoffmann meséje nyomán V.I. Vajnonnen

Zenét szerelte: Pjotr Iljics Csajkovszkij

Karácsonyeste van. Odakinn az utcákat, a házakat, a fákat mindenütt ragyogó fehér hó borítja, melyet itt-ott aranyárgává varázsol a házak ablakán kiszűrődő meleg fény. A Stahlbaum-házban is világosság van, hiszen nagy a készülődés, érkeznek a vendégek: szülők, gyerekek, és minden kislány és kisfiú kedvence, a mulatságos Drosselmeyer bácsi, a műszerész, aki mindig újabb és újabb szerkezetekkel szórakoztatja az apró közönséget. Most vajon mit hozhatott magával?

Hamarosan vége az izgalmas várakozásnak. Kitérül a szoba ajtaja, és a gyerekek nagy csodálattal ott pompáznak a díszes karácsonyfa körül sok-sok ajándékkal! Mennyi játék! A gyerekek táncra perdülnek, de nemsokára inkább az ajándékok kiosztása köti le a figyelmüket. A fiúk kardokat, puskákat kapnak, a lányok babákat. El is kezdődhet a játék, és a vidám tánc: a fiúk katonásdit játszanak, aztán Drosselmeyer bácsival mindenki szembekötösdit. A kedves öreg azonban egy kis időre eltűnik. Mikor visszatér, csillagászjelmez van rajta, kezében varázspálca, s egy egyszerű szórakozás veszi kezdetét: a bábjáték! A gyerekeket lenyűgözi a hirtelen eléjük varázsolt színház, s mindannyian drukkolnak a bábhercegnek, hogy sikerüljön legyőznie a gonosz egerkirály bábót, aki el akarja rabolni a csodaszép bábhercegnőt.

Drosselmeyer bácsi találmányai: a táncoló babák, a bohóc, a néger figurák mind-mind lenyűgözik a gyerekeket, egyet kivéve: a Diótörőt. Ez a bábu eléggé furcsára sikeredett. Hatalmas állkapcsa van, abban kell a diót összetörni. De ettől úgy néz ki, mint egy torzszülött. A gyerekek mind elfordulnak tőle, Marikát kivéve, aki megsajnálja a csúf bábút, és megkéri Drosselmeyer bácsit, hogy ajándékozza neki.

Így a Diótörő Marikáé lesz. A többiek – gyerekek, felnőttek – mind átmennek az ebédlőbe, hogy elfogyasszák a finom karácsonyesti vacsorát, csak Marika és Drosselmeyer bácsi marad a szobában. Marika táncra perdül a bábuval, keresztapja pedig boldogan nézi, milyen örömet szerzett neki ezzel a kis ajándékkal. Hamaro-

san azonban nagy veszekedés kezdődik, mert így, hogy már gazdára talált a csúf Diótörő, hirtelen másnak is kell. Misi erőszakkal el akarja venni Marikától a bábút, aminek a nagy dulakodás közben letörik a feje. Szerencsére Drosselmeyer bácsi hamar ki tudja cserélni egy másikra. Misi azonban nem nyugszik, mindenáron meg akarja szerezni a Diótörőt: a bábjáték gonosz egérkirályával a kezében megijeszti Marikát, aki a Diótörőt a karosszékből hagyva kiszalad a szobából. De mégsem marad a játék Misi zsákmánya: épp, mikor szét akarja szedni, hogy belülről is megnézze, Feri Marika segítségére siet, elveszi a bábút Misitől, és visszaadja végre jogos tulajdonosának. Ekkor már későre jár, a vendégek is búcsúzkodnak, és ki-ki a szobájába tér, hogy kipihenje a karácsonyeste izgalmain.

Marika is aludni tér a szobájába, de mivel nagyon nehezen válik meg új kedvencétől, a csúf-kedves Diótörőtől, a bábát az ágyával szemben lévő karosszékbé teszi. A fények kialszanak a házban, s Marika hamarosan mély álomba merül....

A karácsonyfa újra ragyog, s a szoba telis-teli van mindenféle játékkal körülötte. De egyszer csak mindenfelől, a legkisebb zugokból is ezernyi egér bújik elő, hogy kifosszák és lecsupaszítsák a karácsonyfát. Vezetőjük pedig nem más, mint a gonosz Egérkirály, aki a bábjátékban is szerepelt. Ekkor azonban, a nagy veszélyt látva, a Diótörő megmozdul, s nemes harcossá alakul át. A játékkatonák élére áll, s elkergeti a támadó egérhadat, megvédvé a karácsonyfát és a többi játékot a veszedelemtől. De ez mind nem elég! A támadó seregek vezérét, a gonosz Egérkirályt párviadalra hívja ki. Az Egérkirály először kineveti a törekenynek tűnő Diótörőt, s köpenyének meglendítésével akkora szelet csap, hogy a játékkatonák mind megrémülnek. A hős Diótörő azonban nem tágit, s megkezdődik a viadal. Az egérkirály karddal támad rá, ám mindig elvétí a csapást. S mikor türelmét vesztve vagdalkozni kezd, a Diótörő leszúrja. Az egérsereg rémületében elmenekül, a többi játék pedig mind bátorságra kap, üldözőbe veszi őket.

Marika, aki ijedtében a karosszék mögé rejtőzött, egyszer csak azt látja, hogy a karácsonyfa mögül előbújik Drosselmeyer bácsi, s jutalmul, amiért megvédte a karácsonyfát és a többi játékot, visszaadja a Diótörőnek igazi arcát. S ez az arc nem csúf, nem torz többé: a Diótörő csodaszép királyfivá válik hirtelen. Drosselmeyer bácsi még a varázspálcáját is neki ajándékozza.

A szép herceggé változott Diótörő ezután csodálatos helyekre repíti magával Marikát: először egy téli erdőbe jutnak, ahol mindent hó borít, a hópelyhek is táncot járnak, s nem fázik senki.

Majd arany dióhéjból készült kis csónakban ringatóznak ketten. Vitorlájuk selyemfátyol, s csodálatos tengeren, korallszigetek között utaznak. A víz türkizkék, s habjaiban sohasem látott, gyönyörű halak úszkálnak, mesészép madarak repkednek az égen. S hamarosan a Babák Birodalmaig jutnak kis csónakjukkal.

Itt egy színes barlang bejáratához érkeznek, ahol mindenfelé pillangók röpködnek. Ahogy a bejáratot keresik, a barlang színes cseppkőoszlopai egyszerre félelmetes denevérekké változnak, és útjukat akarják állni. A Diótörő-herceg azonban csak előveszi a varázspálcáját, és elriasztja őket. Beléphetnek hát a Birodalomba, ahol is egy csipkeszerű palota látványa tárul a szemük elé. Mintha nem is kövekből, hanem fényből és levegőből lenne. Az itt élő tarka bábuk és porcelánfigurák jöttükre megörülnek, és mindannyian táncra perdülnek. Marika és a Diótörő-herceg is közéjük áll táncolni.

A csipkepalota felől hirtelen valami ragyogni kezd: mintha egy karácsonyfa fényei bontakoznának ki mögüle. Marika bámulattal nézi a csodaszép fényeket, ám azok egyszer csak halványodni kezdenek, s egészen eltűnnek...

Marika újra a szobájában találja magát, ahová már besüt a reggeli napsugár. A dadája ébresztésére nyitja csak ki a szemét, ébren sem feledve, milyen csodálatos világba vezette el őt a Diótörő, aki ott hever a karosszékből, pontosan úgy, ahogy az este odatette...

Fazekas Júlia (Színe-JáVa) írásai

1. Érzékelés

Folyton-folyvást ezt hallgatom. Ezt a síron túli dallamot. Nem tudom visszadúdolni. Mégis ezt a ritmust veri a szívem. Végigkísér az utamon, az alagútban, a fény felé, a folyó felé, a végtelenbe – a kiúthoz.

Mintha itt ébredtem volna, ebben a nyirkos barlangban. Hogy hogyan kerültem ide? A választ a saját hangom lükteti vissza.

Futottam. Kerestem valamit. Vagy menekültem? Mi elől?

Fákat látok. Egy erdőben voltam. Aztán valami csattanás. Egy kő vagy egy faág a koponyámnak ütődik, és az utolsó, amit látok, ahogy a táj mosódik folyton lefelé – zuhanok.

De ebben sem vagyok biztos. Az emlékezetem pókhálója, ahogy próbálok belegabalyodni az egyik szálba, kicsúszik a kezemből.

Megpróbálok felkelni. A fejem kong a sok dallamtól – csobogás, kopogás, recsegés, zizegés, sziszegés – egyenként csodálatos szimfónia.

A járásom ingatag, a fejem nehéz. Egy párszor visszagurulok, de végül csak sikerül a felállás. A talpam alatt tisztán érzem a nedves, hűvös talajt.

Mintha kő lenne. Mintha egy csatornavezetékben gyalognék, de persze tudom, hogy nem, mert nem érzek semmilyen illatot, semmilyen bűzt.

Nem érzek füstöt vagy gázzagot. Semmihez sem hasonlítható az, amit eddig éreztem életemben. Mintha az orrommal látnám a patakat, a napot, ami pont délre jár, és a fákat, amik ezt úgy keresztezik, mint egy oázist.

Talán csak egy kép a múltból, ami ennyire élénken bennem él. Vagy valóban tudom, hogy ez vár rám, hogy ezért jöttem?

Nincsenek gondolataim, a köríves falak mégis olyan erős decibellel verik őket vissza, hogy beleremegek.

Megteszem az első lépést. Mintha egy tonna nyomná a vállaimat, de ez a teher csöken minden lépéssel.

Nem tudom a nevemet.

Abban a pillanatban, hogy erre gondolok, a plafon ezer irányból kezdi lüktetni azt a címkét, amelyre az árucikket keresztelik a kirakatba állítás előtt – én mégis képtelen vagyok meghallani.

Fogalmam sincs, hogy nézhetek ki. Nem tudom, lesz-e erőm belenézni a víztükröbe, lesz-e erőm szembesülni ezzel a börtönképpel, amelybe bezártak.

Nem tudom, van-e rajtam valami. A dermesztő hideg futkos a hátamon, libabőrös leszek, érzem minden egyes porcikám. Mintha a bőrömhöz dörzsölődne valami. Vagy csak a szellő öltöztetett körül?

Zajok. Végigkísérnek, akármerre lépek. Mindig akkor csendül fel az a dallam. És egy kiáltás. Mintha valakit hívnának. De azt hiszem, nem engem keresnek.

Csavaros hullámok, melyek a legbelsőig tekerednek. Mindent hallok. Mintha ez az alagút választana el mindentől.

„Kihúztad a kávéfőzőt?” „Nem emlékszem, de elkészünk.” „Muszáj visszamennem megnézni.”

Egy dobszólo... Fékcsikorgás... Az esőcseppek kopogása az ablakon... Lépések zaja...
 Mögöttem kopognak. Egyre közelebb és közelebb.

Mert én vak vagyok, hogy átlássak a sötétségen, és süket, hogy meghalljam a csöndet.
 Futni kezdek. Menekülök? Mi elől menekülnék? Ordítani fogok.

Kinyitom a szám, és teljes erőmből üvöltök. Miért nem visszhangzik akkor? Miért nem hallok? Kiabáltam egyáltalán? Azt hiszem, minden hang az enyém, csak a sajátom nem.
 Mindjárt elfogy az alagút. Ez a nedves, sötét barlang.

Egyre jobban látom a fényt. A patakot, a fákat, a napot – csillog a víztükör –, a szabadságot, amit kergettem.

Odaérek a peremhez, tudom, mindjárt leszédülök. Egy erős nyilallás a fejemben.

És a táj mosódik folyton lefelé, ahogy zuhanok.

Sötétség. De valami bevillan. A szívemhez kapok. Hogy kitapintsam az egyetlen biztos dolgot.

Egy golyó fúródott pontosan, precízen a bal kamrába. Az erdőben ért a merénylet.
 Útban a szabadságom felé.

Folyton-folyvást ezt hallgatom. Ezt az átkozott dallamot veri folyton a szívem. A koponyám lükteti vissza, mikor benne utazom, és a hófehér ujjaim élettelenül markolják az avart.

2008

2. Emlékezet

...Összegabalyodott pókháló, amelyben
Folyton egymást érik vészes gondolatok,
S kidob mindent, ami nem kell, mi idegen,
Szétmarcangolja a megtörtént holnapot.

Ha akar – válogat: hogy mi kell és mi nem,
Aztán meg nem történt világgal kecsegtet.
És csábít is hozzá, hogy majd igaz legyen,
De ez csak délibáb, csupán bús képzelet.

Mennyi emlék ül ott, szívem pókfonalán.
Mennyi ki nem mondott, meg nem írt művészet.
Sötét csillagba zárt, titkolózó magány:
Könnyekkel díszített, csodás ékszerkészlet.

Hát mondd meg, szabad-e suttogva és halkán
A bánatot látni majd megöregedve,
S fogollyá lesz-e az, ki lélekcsarnokban
Mosolyfényképeket nem kell keretezze?

Az én múzeumom. Száz meg száz képterem.
Mit a pókok csupa zölddel festettek be,
Mit a nap világít, hogy vakítja szemem,
Amit álmokkal szőtt az éjszaka tele.

Hát mondd meg, lehet-e, hogy az én termemben,
Csak viharfelhőket kergessen a végzet?
Ha elkapnám őket – nem kell emlékezmem,
Mert tudod, az álmok csakis akkor szépek.

És majd a pókfonal titkosabb zugában,
Mit borús hullámok már el nem érhetnek,
Legkedvesebb kincset az idő távlatában
Ott találod majd meg, a te emlékedet...

Molnár Dávid Márk: Lotár Lázár naplója (Részletek egy pre-öngyilkos, vidám srác naplójából)

L. Lázár naplójának elején vidor betűkkel áll e pehelykönnyű bekezdés, bohókás gondolataival:

Az óra lüktetésének monotonitásába merülve feltűnhet, hogy egy kattanás elmarad, de biztosan feledteti veled a sok ezer másik. A vidám, mégis peckes, a lassú, de modoros, a tudálekos, olykor kócos, a jószívű és öregemberes, a kegyetlen, mégis sármos, az álmodozó, örök ifjonc, a buta, épphogy csak vonzó, az öntelt, egyértelműen paraszt, az intellektuális, sajnos kiégett kattanások hada majd megrohamozza gondolataid, és fel se tűnik a zavar közepette, hogy egy megszokott kattanás elmaradt.

Jól látható, hogy Lázár kitűnő humorral lett megáldva, és ezt ő maga is tudja. Légiesen fogalmaz és minden bizonnyal boldogan éli mindennapjait. De ha ez még nem lenne elég bizonyíték arra, hogy nem volt semmivel különb egy átlagos tinédzsernél, és legfőképp nem lehetett gondolataiból kikövetkeztetni valamiféle eltorzulást, hát olvassunk sokkal későbbi bejegyzéseket naplójából. Például élete utolsó öt napjának eseményeit. Biztos vagyok benne, hogy ez bizonyítékul fog szolgálni ártatlanságomra.

Kerekes Emil (nyugalmazott pszichológus) – Kozma utca 13. (A objektum)

2004. 07. 29., csütörtök

Szóval ma éjjel az volt, hogy torokszakadva üvöltök és így üldögelek egy székbe láncolva, melyet a hitetlenek raktak alá, majd ráláncoltak. Kényelmes, puha szék. Kényelmetlen acélláncokkal. Tiszteletlenek és piszkosak az emberek. De azért hiába kötöztek le és tartottak ocsmány pondrónak, mindenáron hozzám akartak érni. Meg akartak érinteni, és én próbáltam elmenekülni, de hát le voltam láncolva.

De nem is foglalkoztat az álmom, mert megtaláltam Istent. Gyűjtsunk hát gyertyát! Gyertyák ezreit lobbantanám lángra hitemmel. Hatalmas lángokba borítanám az eget és a földet, és ez boldoggá és erőssé tenne. Erőssé és boldoggá... és gyűlölnének. Gyűlölnének a hitetlenek és felszólálnának. Dühösen szólálnának fel és rettegve. Mert megértenék, hogy én, aki megtaláltam Istent, bizonyosan magasabb rangú vagyok, mint ők, és az ember nem akar embert tisztelni, és nincsen akaratában, hogy alárendelődjön egy másik embernek. Mert az ember csak önmaga sorsfordító gondolataira és Isten boldogító szavára hallgat. Ezért hallom imák ezreit a házak között ballagva.

És imák ezreit hallom a székben üldögélve. Egy székbe láncolva, melyet a hitetlenek raktak alá, majd ráláncoltak. Kényelmes, puha szék. Kényelmetlen acélláncokkal. Tiszteletlenek és piszkosak.

Szóval ma nem fogok sokat írni, megint megyek a pszichomamihoz, aztán olvasgatok, így a nyári szünetben úgy sem akad más dolgom. Írtam egy kedves kis versikét valami dal alapján, amit hallottam a rádióban. Mindjárt megkeresem a papírt, amire felírtam.

Nos, itt van. Jó olvasást:

Imádom, kívánom, hiányzik, nem adom fel.

Hiányzik, imádom, kívánom, nem adom fel.

Kívánom, hiányzik, imádom, nem adom fel.

Szeretlek. (Azt olvastam, alaptanítás, hogy ha látod Buddhát, öld meg)

Megöllek.

2004. 07. 30., péntek

Tudjátok, miért szeretem a pénteket? Tudjátok, hát persze, hogy tudjátok. Imádom. Ugyanazért, amiért a vasárnapokat. Mert találkozóm lesz. Minden pénteken és vasárnap 14:42-kor találkozóm van a Kálvinon. És nem egy bűdös doktorral vagy doktor nénivel vagy agyturkással vagy ilyesmivel, hanem Vele.

Levegő. Fuvallat. Édes szellő borzolja szőrzetem. Vágyakkal teli lépteim vezetnek végig a szürkén kövezett utcákon. Látni akarlak. Érinteni. Tapintani. Markolni. Észveszejtve, mosoly nélkül kacagni és szaladni az utcákon, a szürke népek közt. Az egybeolvadt embertömegek közé bújni és hangos üvöltéssel szakadni ki belőlük. Botrányosan beszélni, kiszámíthatatlanul viselkedni.

Az utca végén megtorpannánk és nekikezdenénk óriási tervünk megvalósításának: életet lehelni a halott massa unalmas, megállás és súrlódás nélküli, nyugodt, kiszámítható délutánjába. Szétszórónánk a felhőket, emberek ezrei kapkodnának lencsék után, amivel szemüket fedhetik. De mi fellöknénk a napot, az seggre vágódna, és tömegek csodálkoznának rá szemüvegük hatékonyságára, és csak néhány embernek tűnne fel a vaksötét. A holdat megragadnánk és a föld felé billentenénk, hogy vizek áradjanak, házak taszíthassák ki lakóikat örökre falaik rabságából. Fekete lyukakat válogatnánk a csillagok között egy óriási lencsés tábla, és a hitvány emberek szájához tarthatnánk őket, hogy fásult gondolataik gyökerestül eltűnjenek a semmibe.

Levegő. Fuvallat. Édes szellő borzolja szemöldököm, és vágyakkal teli lépteimet követem, végig a szürke köves utcákon. Találkozónk lesz, és én nagyon várom. Rég láttalak már, az az öt nap villámgyorsan telik el másnak, de nem nekem. Én szenvedek hat napot, aztán kétszer fél napot izgulok a találkozó alatt, de azért ez egy jó fajta izgalom. Most is épp izgulok. Épp nagyon izgulok. Amúgy szörnyűt álmodtam este, de úgy döntöttem, ma nem azzal kezdem a naplórászt, hogy ezt megosszam veletek, hanem inkább lezuhanyozom, beveszem a gyógyszereket és készülődök lelkileg arra, hogy megint találkozzunk ****-val.

2004. 07. 31., szombat

Tümm-tümm-tümm. Parányi doboz az asztalon. Szívecske alakú doboz kellemes parfümillattal. Az lengi őt körbe. Parfümillat. Gyertyafény meg ilyenek. Az is körbelengi.

A szívecske alakú dobozban mi lapulhat? Egészen nyilvánvalóan (tümm-tümm-tümm) egy szív. Halkan dobog a dobozban. Leszorítva ingereit, vágyait, álmait. Leszorítva boldogtalanul dobog a doboz falának feszülve. Kitérni próbál. Készül a kitérésre, de nehéz lendületet vennie.

Egy doboz egy asztalon. Fényképek kupacai közt. Fényképek egy lányról és egy fiúról, akik talán csak a fényképeken élnek, esetleg péntekenként. A valóságban nincsenek is, a valóságban nincsen más, csak egy lopott szív. Az éltető sugárzásait nem kapja meg ez a szív.

Nem kap semmit, csak ötnapnyi didergést, és egy héten kétszer jut csak napsugárhoz.

Valami ilyesmit álmotdram. Naturálisnak naturalis volt.

Rossz kedvem van a tegnapi miatt. Nem lehet rá egy rossz szavam se, csak nem akar többet látni. Sebaj, vannak még barátaim.

2004. 08. 01., vasárnap

Elegem van abból, hogy minden este le kéne írnom az álmaimat nektek. Nem fogom. Ez nem is tartozik rátok. De talán az, ami reggel történt, az igen.

Vidámsággal vegyes enyhe agresszióval lépek ki a csempével enyhén lerakott erkélyre. Finoman leülök egy finom karosszékre és unalmas tekintettel bámulok a távolba. A távol megüvöltő tekintettel bámul vissza, szóval elkapom a tekintetem és a rétre pillantok. A rétre, amelyet finoman virágok borítanak, és enyhén fújdogál rajta a szellő.

A kecses természet kedélyesen szól hozzám:

– Imádod te teremtményeidet? Csodálod te teremtményeidet? Sosem hozol bajt a természet kincseire? – kérdezi, de nem vár választ. Kétségbeesést vár.

– Atyaúrsten! Vajon eléggé imádok én a természetet? Vajon csodálom teremtményeidet, és nem hozok bajt a természet kincseire? – esem kétségbe.

– Te rohadt könnyen beszélsz, nem okoz gondot neked, hogy higgy magadban. Nekem szükségem van csodálók millióira, hogy elhiggyem, hogy vagyok valaki, hogy ha a tükörbe nézek, ne csak a puszta köveket lássam, ne csak a kopár, kietlen hegyeket, a forró sivatagokat, a jeges tengereket. Hanem lássam a hűsítő patakokat, a sivatagban az oázisokat, az erdős, kék hegyeket, hogy elhihessem, erős vagyok és fiatalos még most is. Te meg csak magaddal foglalkozol. Dalolsz, táncolsz, lövöldözöl, akire csak tudsz, és kétségbe vagy esve, hogy valami felsőbb erő megbüntet-e, hogyha leszarsz. Hát nem, nem büntet meg senki. Maximum majd kivet a föld és nem hagy nyugodni. Ennyit oldhatok én meg, de nincs itt büntetés, csak rosszul esik – fakad ki ő.

– Figyelj, gyere be kicsit a városba és nézz szét! Jelenj meg itt-ott, és meglátod, hogy még mindig végtelenül tisztelnék. Az is lehet boldogságod kulcsa, hogyha félnek tőled, nem?

– Menjél te a városba, téged várnak ott, engem nem.

Hangosan csaptam be magam mögött az erkély ajtaját és káromkodtam egy durvát.

Megyek. Találkozom van?

2004. 08. 02., hétfő

Volt találkozásom, kedves olvasók, de valami miatt mintha csak én lettem volna ott. Nem hittem volna, hogy betartod ígéreted, ****, és nem jössz el. Nem hittem, hogy nem érek neked semmit sem.

Többé nem zavarlak, többé nem ígérek, nem követlek, és nem hallod a hangomat sem. Kimondatlan ígéreteim miatt nem vonhatsz többé felelősségre. Elbújok és eltűnök, köddé válok számodra. Sose féltem félni, szembenézek most is veled. Boldogságodnak útjába nem állok, csak most ne forduljak vissza.

Csak most ne fordítson vissza szenvedélyem, keserűségem, félelmem.

Hullámzó aszfalttengeren rohanva hullnak rám szavaim, tetteim és gondolataim. Óriási tömbökben zuhannak felém istenkáromlásaim, szélsébesen repkednek pofonjaim csattanásai, hatalmasan döngöttek az aszfaltba vérszomjas és testre éhes gondolataim. Dübörög a föld, elvakul az ég, és elvakulok én is.

Megvakított a tűz, a lobbanó lelkeim tüze, mit a szembesítések lobbantottak fel.
A mennyországot csodálom. Vakságomban angyalokkal hállok, angyali létről álmodok.
Megszűnt minden zaj, és megszűnt minden dallam. Sikításom, körmeim roppanása néma.
Csak a víz csobogását hallom, a földön fekvé érzem, az eső nedvesen csapódik testemnek.
Szagot nem érzek, a keserűségtől, a félelemtől elhalt arcom a földnek szegezem.
Csak a föld illatát szívom, és könnyem csordul az aszfaltra, mely nem nyugszik alattam.
Az ízek tovaszálltak, erőszakosan a vér édes aromája költözött számba, minden más helyére.
Csak a szél csapkodja arcom. Felállásra utasít, hogy ne hagyjam a földön heverni életem, de
 Élve fabatkát se érek,
 Istenhez halva kel a lélek.

Apró harangok halk kongása hallatszík. Keserű kérgék büze csap meg, földrögöket vet rám a sors.

2004. 08. 03., kedd

Végre tisztán látok. Tisztán látok egy repülőt. Egy gigantikus repülőt, rajta apró emberekkel, ahogy száguldanak a halhatatlanság felé, aminek egyetlen módja a halál.

Míntha hatalmas rotor forogna az íróasztalom lámpája előtt ezen a keddi napon – a gondolkodós kedden –, és minden, ami érzékszerveimen keresztül agyamig jut, akadozna, lassulna. Spanyol ritmusban jutnak tudatomig a képek, a hangok, a gondolatok is csak fel-felvillannak. A gondolatok az alkotásokról. Az alkotni vágyásról, arról, hogy minden pólu-somat szétszakítaná a vágy, hogy alkossak valamit, valamit, ami maradandó, ami nagyszerű, ami MINDENKINEK tetszik. A vágy, hogy megtehessem azt, amiről mindenki álmodik, aki valamirevaló ember, mindenki, akinek vannak tervei, vágyai és álmái. Maradandót alkotni. Persze ez lehetetlen, hogyha egyszer minden elmúlik, minden, ami valaha agyaktól pattant ki, tovább pattog a világegyetem rettentő lépcsőjén, aminek végén a semmi guggol és felmarkolja a nagyszerű gondolatokat és magáévá teszi.

De van-e értelme alkotni úgy, hogy tudod, sose jutsz a csúcra, hogy tudod, mindig lesznek, akik jobbak nálad, akik akár húzhatnának is a magaslatokba, de inkább csak taszítanak a habokba. Van-e értelme bárminek úgy, hogy nem lehetsz a legjobb? Vagy válasszuk inkább az örökkévaló sötét kiskapuját, és ragadjunk baltát, kést, ollót, fűrészt, rajzszöveget és feszítsük ereinknek. Vagy ne? Döntsetek ti!

„L. Lázár gyakran üldögélt velem szemben a fotelben, görcsös tekintettel, fejet hajtván, meghunyászkodva, mintha csak szégyellne valamit. Mintha borzalmas bűnnel lenne terhes a lelke és nem merne feltekinteni. Arcizmai néha megrándultak, de alapvetően semmilyen érzelmet nem lehetett leolvasni róla, csak koncentrációt. Fejét leszegve koncentrált órákon keresztül, karját maga mellett tartotta és papírt szorongatott benne. Egy papírt, vagy néha többet. Szörnyű felismerés volt, hogy semmi önbizalom, semmi tartás nem volt benne. Órákon keresztül csak ült ebben a pózban és olvasott...”

...Mint te vagy én. Vagy te.

Lótusz Boglárka (Lázár másik pszichológusa)

Dobd el ezt a neveléséged tartásod, és ne olvasd tovább!

Így írtok ti

Aki olvassa az Író-Olvásó Önképzőkörben született írásokat a blogjukon vagy a Poligráfban, ráismerhet a tagok stílusára Bródy Kata paródiáiban:

Gedeon Edit: Állítólag a Nők Lapját olvastam. A címlapon nők mosolyogtak rám. Tudtam, hogy eljött az idő. De mégsem jött el.

Márton Alex: Álmodtam és átúsztam egy gyilkos vérfolyót. Lelkem szörnyei fojtogattak, akár a gyertyák, melyek füstölve égnek, akár a dzsungelben kavargó indák, melyek fojtogatnak akár lelkem szörnyei.

Molnár Márk: Találkoztam Vele. Elbájdítottan néztük egymást. Nem mozdult semmi. Tán csak ekkor élt lelkem? Körülöttünk haldokoltak a békák, és a mozi előtt sorban álló embereknek nagyon elégük volt.

Bródy Kata: Én – Valami hercege, világméretű örökségek örököse – nem viccelek, de nem bizony. Komoly az arcom, akár egy közepesen komoly szikla, és felső ajkam nem mozog két éve már.

Szirtes Júlia: Egy cigarettát szorongatott. – Miért? – kiáltotta. Ezután csend volt és kavargó fények.

Féniász Vera: Szomorú volt. Pont. Ruhájában. Pont. Átfutott a színen. Pont.

Géhberger Máté: Érzések. Könnyek. Egynyári falevél, ami térdedre hull. Hát nem szép?

Molnár Péter Miklós: *filmet forgat*

Pivarnyik Balázs: *fotózza, ahogy MPM filmet forgat*

Bessenyei Mihály: *az írás túl lányos dolog, úgyhogy egy ideje felhagyott vele*

A Magyar Nemzeti Múzeum Széchenyi világi kiállítása kapcsán virtuális művészeti vetélkedővel eredünk a legnagyobb magyar nyomába, hiszen a 21. században könnyedén értelmezhető újra a látvány, a funkció, az anyag, a forma – a számítástechnika alkalmazásával pedig korlátok nélkül, szabadon szárnyalhat a képzeleted! Készíts fotót, grafikát, tervrajzot, videót, animációt, vagy éppen bármit, amit digitális formában csak képes vagy megálmodni. Tartsd tiszteltben a múlt vívmányait, és keress méltó helyet ezeknek a jelenben! Lépj kicsiket, vagy ugorj hatalmasat, de mindeközben válaszd a legjobb, a leginkább valóság közeleli, és mégis magasba törő megoldást!

A pályázat részletei a www.szechenyivilagai.hu/ujratoltve címen olvashatók.

E Poligráf képeinek festője:

Frida Kahlo

Frida Kahlo (bár születési évét a mexikói forradalom tiszteletére 1910-ben jelölte meg) 1907-ben született Mexikóváros külvárosában. Apai nagyszülei Magyarországról települtek át Németországba, és Frida apja, aki fényképész volt, innen érkezett Mexikóba, ahol első felesége halála után feleségül vette a spanyol-indián származású Matilde Calderón y González. Négy lányuk született, Frida volt a harmadik.

Frida Kahlo hatévesen gyermekbénulásban betegedett meg, s jobb lába deformálódott. Ezt leplezendő fiatal lányként előszeretettel öltözött férfiruhába, majd hosszú mexikói szoknyákba. A tehuaana népviselet egész életében kedvenc öltözéke maradt. A család szűkösen élt, ezért a lányoknak már korán dolgozniuk kellett. Ennek ellenére Frida alapfokú iskolája elvégzése után az ország egyik legjobb közép fokú intézményében tanulhatott, s orvosnak készült. Ekkor került kapcsolatba a mexikói baloldal több jövőendő vezetőjével.

1925. szeptember 17-én egy villamos ütközött a busszal, amelyen Frida utazott, s ő egész életére kiható sérüléseket szenvedett. Csak sokára derült ki súlyos gerinc sérülése, s hónapokra gipszfűzőbe zárták. Az unalom és a fájdalom elől menekülve kezdett festeni. Egy tükörben nézhette magát, így festette első önarcképét. Megfestette barátai, rokonai portréját is.

1927 végén már aránylag normális életet tudott élni, és 1928-ban csatlakozott az önálló mexikói kultúra megteremtését célul kitűző művészek csoportjához. Ekkor ismerkedett meg a nála huszonegy évvel idősebb Diego Riverával, a neves festővel, akihez 1929. augusztus 21-én ment férjhez. Férje hatására erősödött meg benne az elhatározás, hogy végleg a festészetet válassza.

1930-tól 1933 végéig a házaspár az Egyesült Államokban élt, ahol Rivera több épületet díszített faliképeivel. Hamarosan a társasági élet ismert és kedvelt alakjai lettek. Noha a balesete miatt az orvosok képtelennek tartották egy gyermek kihordására, Frida mégis vállalta a kockázatot, ám terhessége vetéléssel végződött. Ezután jó néhány abortuszon esett át. Egyre jobban gyötörte a honvágy is, hiszen Amerikát nyomasztónak érezte, bár technikai fejlettsége lenyűgözte.

Visszatérésük után Rivera, akinek korábban is rendszeresen voltak házasságon kívüli kapcsolatai, Frida húgával, Cristinával kezdett viszonyt. Frida ezek után nem érezte magára nézve sem kötelezőnek a házastársi hűséget, s nyílt viszonyt folytatott több ismert és kevésbé ismert férfival és nővel. Szeretői között ott találhatjuk Lev Trockijt is, akinek a Rivera házaspár kérésére adtak menedékjogot Mexikóban.

Mivel Frida elsősorban magának festett, meglepte, hogy mások is érdeklődnek festményei iránt. 1937-ben több festővel együtt egy mexikói kiállításon mutatta be műveit, majd a következő évben New Yorkban nagy sikerű önálló kiállítása volt. Sok képet adott el és sok megrendelést kapott. A sikeren felbuzdulva 1939 tavaszán Párizsban is megnyílt a kiállítása, de ez nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Frida nem kedvelte a szürrealista művészeket, és nyomasztónak találta Európát. De ő volt az első latin-amerikai festő, akitől képet vásárolt a Louvre. Még ebben az évben Rivera kezdeményezésére elváltak, de a következő évben újra összeházasodtak. Ekkorra már Frida neves, független művész volt, de férjéhez élete végéig mély érzelmek kötötte, meg nem született gyermeke helyett iránta táplált anyai érzelmeket.

A II. világháború éveiben egyre aktívabb lett, tanított, tagja lett a mexikói kultúrát támogató testületnek, részt vett a szürrealisták nemzetközi kiállításán. De gerince egyre jobban fájt, újra acélfűzőt kellett viselnie, majd 1946-ban New Yorkban megműtötték. A műtét nem segített állapotán, súlyos depresszió gyötörte. Fel kellett hagynia a tanítással, de a politikálással nem: 1948-ban belépett a Mexikói Kommunista Pártba. 1950-ben hét operációt végeztek a gerincén, ettől

kezdvé tolószékbe kényszerült, és állandó fájdalomcsillapításra szorult. Ez képein is meglátszik: a korábbi finom ecsetkezéssel, pontos kimunkálás helyett vastag festékréteg, pontatlan ecsetvonások jellemzik utolsó munkáit.

1953-ban amputálták jobb lábát, és nem hagyhatta el az ágyát. Ez nem akadályozta meg abban, hogy elmenjen első önálló mexikói kiállítására: mindenki legnagyobb meglepetésére ágyában fekvé, díszes tehuaana ruhában jelent meg a megnyitón. 1954 nyarán az állapota egyre romlott, és július 12-éről 13-ára virradó éjjel meghalt. Bár az orvosok tüdőembóliát állapítottak meg, naplója néhány bejegyzése miatt nem zárható ki az öngyilkosság sem.

Életéről Frida címmel forgattak filmet Salma Hayek főszereplésével.

A modern festészet legnépszerűbb alkotói közé tartozik és hazája egyik legismertebb művésze. Életművében a szenvedés, a szexualitás és a nőiség témái uralkodnak. A harmincas évek végén már sikeres, befutott művész legalább annyira ismert kérlelhetetlenül őszinte, néha már botrányos stílusáról, mint önéletrajzi ihletésű, testi szenvedéseit és sűrű életének fordulatait feldolgozó munkáiról.

Bár az első képei, portréi az európai festészet hagyományait követik, Kahlo későbbi művészetére, színvilágára, jelképrendszerére a mexikói művészet, a hagyományok és a prekolumbián kultúra hatott igen erősen. Sokan Kahlót szürrealistának tekintik, de ez nem egyértelmű. Míg a szürrealisták az álmok homályos értelmű jelképeit használták festményeiken, s olykor teljesen elszakadtak a valóságtól, Kahlo szimbólumai általában könnyen megfelfejthetők, s utalnak a művész életének azon szakaszára, amelyben a mű született. Kahlo szinte valamennyi festménye önéletrajzi ihletésű.

Sok önarcképet festett, s ezt magányosságával magyarázta. Az arca maszkszerű, szinte semmiféle érzelm nem tükröződik rajta, az arcot körülvevő, jelképes értelmet hordozó tárgyak, állatok, a háttérben látszó táj árulja el a kép igazi mondanivalóját, a művész pillanatnyi lelkiállapotát.

Ő volt az első festő(nő), aki leplezetlenül ábrázolta a női testet, a szexualitást, és olyan élményeket, amelyek csak a nők élhetnek át. Bár Kahlo egyházellenes volt, sok szimbólumot használt a vallás jelképei közül.

Mindössze százötven festményt alkotott, s a képek mintegy harmadának a holléte ismeretlen. A többi nagyrészt mexikói és egyesült államokbeli magántulajdonban van, európai köz- és magángyűjtemények csak keveset őriznek belőlük.

Források:

http://hu.wikipedia.org/wiki/Frida_Kahlo

<http://www.irodalmijelen.hu/>

Tartalom

Mi történt az IT-ülésen?	2
Milyenek a tantermek?	5
Iskolabíróvási határozat	6
Szöveget mondtak	7
Út az egészséghez	8
Angol sarok	10
Irodalmi háziverseny	13
Surányi Bettina tövises rájája	16
Fapályázat	17
Muffinvers	18
Karácsonyi szokások	19
A Diótörő	20
Fazekas Julcsi érzékel és érez	22
Lotár Lázár naplója MDM szerint	25
Így írtak az önképzősök	29
Széchenyi pályázat	29
Frida Kahlórol	30
Aranyköpések	32

Aranyköpések

- Eposzrapródió (?)
- Eposzparódió stílusa lebutítja az eposzt.
- Az in medias res kezdés szórmentén van meg A helység kalapácsában.
- [A vers] ajakról ajakra terjedt.
- A tavasz feltüntetése – mint ellenség – rendkívül boros hangulatot kölcsönöz a műnek.
- Babits a halála előtt írta, mert úgy tudta, hogy akkor meg fog halni! Itt elbúcsúzik mindentől, elmondja, mit szeretett, mi fog hiányozni és mi nem, de aztán ez felesleges!
- A szegény kisgyermek panaszai minden versét Kosztolányi írta.
- [Patikárius Jancsi] hibátlanul öltözködő, pedáns metroszexuális...
- [Patikárius Jancsi] egy nehéz eset ebben a regényben.
- A forradalmi látomásköltészet hangneme kicsattanó; a költő tüzel.

A Közgazdasági Politechnikum lapja
Poligráf

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Felelős kiadó: Diósi Alojzia

Felelős és tördelő szerkesztő: Jakab Judit

Postacím: 1096 Budapest, Vendel utca 3.

e-mail: jjudit@poli.hu, internet: www.poli.hu, helyi hálózat: P:\poligraf

Készül az A-Z Buda CopyCAT Kft. sokszorosító műhelyében